

N:o 97.

Af herr **Åkerman** m. fl., om löneförhöjning åt den lägre tullpersonalen.

Genom den särskildt under nu rådande dyra tider alldeles otillräckliga aflöning, som består den lägre tullpersonalen i riket, har denna personal kommit i en mycket bekymmersam ekonomisk situation. Då nu frågan om lönereglering för tullverket antagligen först år 1910 kan komma inför Riksdagen, synes det nödvändigt, att åtminstone de lägre tjänsteinnehafvarnes ställning redan af innevarande Riksdag behjärtas, så att dessa tjänstemän omedelbart må erhålla den löneförbättring, hvaraf de äro i så stort behof.

Tullverkets aflöningsstat är som bekant den vid 1904 års lönereglering delvis omarbetade lönestaten från år 1875.

Enligt denna lönereglering af år 1904 fastställdes för den lägre tullpersonalen, som i förhållande till tjänsteinnehafvare inom andra statens verk ovanligt sent vinner ordinarie anställning — en extraordinarietid af 10 à 15 år är nämligen icke sällsynt — följande aflöningar:

Kustroddare	lön 700 kr.,	tjänstgöringspenningar 200 kr. s:ma	900 kr.
Gränsridare	» 700 »	» 300 » »	1,000 »
Kammarvaktmästare »	700 »	» 300 » »	1,000 »
Vaktm. i 1 lönegr....	» 700 »	» 350 » »	1,050 »
d:o i 2 » ... »	800 »	» 400 » »	1,200 »
d:o i 3 » ... »	900 »	» 500 » »	1,400 »

hvertill komma två ålderstillägg efter resp. 5 och 10 års ordinarie tjänst utgörande pr gång: för kustroddare 100 kronor, för gränsridare 150

kronor, för kammarvaktmästare och vaktmästare i första lönegraden 100 kronor samt för vaktmästarne i andra och tredje lönegraderna 150 kronor.

Men för uppbärande af nämnda löneförmåner fästades det villkoret, att personalen skulle betala till egen pensionering, en skyldighet hvarifrån den dittills varit befriad. Härigenom reducerades i själfva verket lönen med 3 %, hvartill såsom ett ytterligare afdrag kom afgift till änkepensioneringen. Efter dessa afdrag utgör aflöningen:

för kustroddare	850 kr.,	efter två ålderstillägg	1,050 kr.
» gränssidare	950 »	» » » »	1,250 »
» vaktm. i 1:sta lönegrad.	1,000 »	» » » »	1,200 »
» » i 2:dra »	1,145 »	» » » »	1,445 »
» » i 3:dje »	1,340 »	» » » »	1,640 »

Omöjligheten för personalen att med en dylik aflöning få debet och kredit att gå ihop, visade sig omedelbart efter den nya aflöningens tillämpning. Ej nog med att lifsförnödenheterna sedan år 1900, hvilket årtal med då rådande förhållanden lagts till grund för 1904 års reglering, alljämt stigit i pris, utan det inträdde äfven en betydlig hyresstegring, som gjorde sig särskildt kännbar icke blott i de större städerna utan öfverallt i landet. Dessa svåra förhållanden föranledde personalen att redan år 1906 ingå till generaltullstyrelsen med begäran om utverkande af lönetillskott i form af 20 % hyresbidrag. Denna anhållan vann emellertid icke styrelsens gehör och samma öde röntte en året därpå hos styrelsen gjord framställning i enahanda syfte. I stället hemställde styrelsen hos Kungl. Maj:t om tillsättande af en kommitté för granskning af tullverkets stater. Det finnes dock skäl att här återgifva styrelsens därvid gjorda uttalande, däri styrelsen i förslaget till stater för år 1909 yttrar:

»Redan den omständigheten, att förutom korporationer och enskilda grupper af tjänsteinnehafvande tullmyndigheter å så många och vidt skilda platser inom landet funnit förhållandena påkalla en förbättring i gällande aflöningsvillkor, torde nöjaktigt ådagalägga nödvändigheten af en, om än endast partiell, omarbetning af tullverkets stater. Visserligen hafva dessa stater så nyligen som år 1904 omreglerats, men härvid måste dock tagas i betraktande att till grund för omregleringen lagts de förhållanden, som varit rådande år 1900. Huruledes förhållandena efter den tiden undergått förändring är nogsamnt bekant. Lefnadsomkostnaderna hafva, hvad såväl lifsmedelspris som bostadshyror beträffar, befunnit sig i en oafbruten stegring, som näppeligen kan sättas lägre än till 25 à 30 %. Härjämte

har med den ständigt växande rörelsen följt en afsevärd ökning i tullpersonalens arbetsbörda och ansvar», och vidare:

»På grund af hvad styrelsen sålunda framhållit och då styrelsen, som bär ansvaret för tullverkets redbara förvaltning och för uppbörden af statsverkets betydligaste inkomst, måste låta sig angeläget vara, att tullverkets personal med hänsyn till dess synnerligen trägna och ur finansförvaltningens synpunkt viktiga göromål, beredes en aflöning, som fullt betryggar ekonomiskt oberoende, tvekar styrelsen icke att i underdånighet tillstyrka, att frågan om löneförbättring för den tullverkets personal, som däraf närmast är i behof, ej vidare uudanskjutes.

Styrelsen tillåter sig härvid tillika åberopa, att för personalen vid andra med tullverket jämförliga statens verk, såsom järnvägen, telegrafverket och postverket, lönerna, hvilka för ej länge sedan reglerats, underkastats omreglering» — — —.

Generaltullstyrelsens berörda hemställan hos Kungl. Maj:t föranledde tillsättandet af den kommitté, som för närvarande granskar tullverkets stater.

Den lägre personalen vid tullverket fann sig emellertid föranlåten att ånyo vända sig till generaltullstyrelsen och begärdes nu — detta skedde år 1908 — ett extra lönetillägg att utgå från och med år 1909 med 40 %, beräknade på lön och tjänstgöringspenningar. Personalen yttrade därvid:

»Med stöd af hvad som framförts grundas därför vår begäran om utverkande af ett extra lönetillskott att utgå för tullverkets betjäntepersonal från och med år 1909. Tydligt framgår nu omöjligheten af att tullverkets väntade omreglering redan då kan komma i tillämpning, hvarför enda utvägen synes återstå i erhållandet af ett extra lönetillägg. Det kan och det får väl icke vara, hvarken i betraktande till statens bästa eller med dess värdighet förenligt, att dess personal skall brytas ned af försakelser och umbäranden, som, om de skola i samma grad fortfara, måste blifva dem öfvermäktig. Och huru skola förhållandena gestalta sig till ett kommande år, om icke någon hjälp åstadkommes, när hyror, skatter, bränsle och de allra flesta lifsförnödenheterna alltjämt stiga. Här är icke uteslutet, att nöden kommer att göra sitt inträde.»

Generaltullstyrelsen, som i förslaget till aflöningsstat för år 1910 säger sig finna det »olämpligt att nu förgripa den utredning, som i ifrågavarande hänseende kommer att verkställas af kommissionen», yttrar i sammanhang härmed om den inlämnade petitionen följande:

»Icke heller har styrelsen, huru önskvärdt det än varit, att någon tillfällig löneförbättring kunnat beredas åtminstone den tullverkets personal,

som däraf är i mest trängande behof, ansett sig vid ofvanberörda förhållanden böra för närvarande göra någon underdånig hemställan i sådant syfte, — — —. Styrelsen tillåter sig dock i underdånighet framhålla, att då styrelsen sålunda funnit oförmålda framställningar icke böra föranleda till annan åtgärd än nyss nämnts, styrelsen icke därigenom vill anses hafva underkänt befogenheten af de framställda krafven, af hvilka tvärtom många synas styrelsen väl grundade» — — —.

Slutligen bör nämnas, att vid föregående års riksdag beslutades, att ett extra lönetillägg på vissa villkor skulle utgå till all statens personal, som från och med år 1901 icke fått sina löner reglerade. Denna förman kunde då icke komma tullverkets personal tillgodo, ehuru, som sagdt, 1904 års reglering för verket är baserad på förhållandena från år 1900. Detta sakernas läge synes än ytterligare tala för det berättigade uti att nämnda personal under innevarande års riksdag måtte tillerkännas ett extra lönetillägg.

På grund af hvad sålunda anförts, tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen ville bevilja den lägre tullpersonalen i riket en löneförhöjning med minst 30 % i Stockholm och minst 25 % i landsorten, beräknadt å summan af nuvarande lön och tjänstgöringspenningar att utgå från och med 1909 års början intill dess ny lönerogering för tullverkets stater kommer till tillämpning.

Stockholm den 26 januari 1909.]

A. Åkerman.

A. Thylander.

Erik Röing.

N. Edv. Lindberg.

Oskar Berg.

O. H. Waldén.

L. J. Carlsson.

Fr. Berglund.

F. E. Ahlfbengren.

Janne Tynell.

Hj. Branting.

A. C. Lindblad.

Emil Kristensson.

Sixten Neiglick.

Hj. Rissén.

Herm. Lindqvist.

Ernst Söderberg.

Sven Persson.

Joh. Åberg.

J. A. Wallin.

Gustaf Strömberg.

B. Lindgren.

Rob. Karlsson.

J. G:son Crafoord.

N. A:son Berg.

Albin Ahlstrand.

C. E. Svensson.

E. A. Leksell.

Charles Lindley.

M. Sundström.

Johan Forssell.

Aug. Ifvarsson.

Värner Rydén.

J. Hasselquist.

A. J. Christiernson.

Adolf Janson.

Jöns Pålsson.
